

INSPIRATIONSKATALOG

BAEREDYGTIGHED

I AFTENSKOLEN

INDHOLD

BÆREDYGTIGHED I AFTENSKOLEN · SIDE 3 — **PLANLÆGNING AF AKTIVITETER OG PROJEKTER · SIDE 4**
INVITATION TIL TEMAARRANGEMENT · SIDE 5 — **DIALOGKORT · SIDE 6-7**
SAMSKABELSE ER SUND FORNUFT · SIDE 8 — **DU KAN GØRE EN FORSKEL! · SIDE 9**
VIDEN OG INSPIRATION · SIDE 10 — **FINANSIERINGSMULIGHEDER · SIDE 11**

Fællesskab og medborgerskab ligger dybt i folkeoplysningens DNA. Begge dele får vi, når vi samarbejder bredt om indsætter i forhold til bæredygtighed. Viljen til at skabe nye løsninger og få det bedste frem i hinanden, gør en stor forskel, når vi skal bidrage til at skabe en bæredygtig fremtid for vores egen og de kommende generationer.

For LOF er der slet ingen tvivl om, at FN's verdensmål for bæredygtighed er noget af det vigtigste, vi kan arbejde med lokalt. De seneste år har vist os, at verden hænger sammen på godt og ondt. Vi kan ikke overlade det til de andre at vise samfundssind. De fleste danskere vil gerne bidrage til en mere bæredygtig verden. Flere af os mangler måske viden om, hvad vi konkret kan gøre og motivationen til at få det gjort. LOF's fællesskaber og folkeoplysende aktiviteter kan i høj grad inspirere mennesker til at leve mere bæredygtigt – især når vi arbejder sammen med andre.

I dette katalog finder I inspiration til, hvordan jeres lokale LOF aftenskole kan sætte projekter og aktiviteter i gang, der fokuserer på bæredygtighed og fremmer medborgerskabet og fællesskabet i jeres område. FN's verdensmål for bæredygtig udvikling handler om, hvordan vi kan træffe de rigtige valg i vores hverdag og dermed bidrage til klodens, Danmarks og vores lokalsamfunds bæredygtighed. LOF har udviklet konkret materiale til bæredygtighedsaktiviteter, og vi har samlet information og inspiration. Alt det finder I her i kataloget og på hjemmesiden lof.dk/baeredygtighed. Vi håber, at kataloget her og hjemmesiden vil inspirere jeres afdeling til at sætte aktiviteter og projekter om bæredygtighed i gang – gerne i samarbejde med andre.

Sammen med offentlige og private aktører og andre organisationer i civilsamfundet kan LOF være med til at skabe langsigtede løsninger på vores globale udfordringer. Flere kommuner og private aktører er i denne tid interesserede i at etablere samarbejder med organisationer, der ved noget om bæredygtighed. Et godt samarbejde betyder større idérigdom, flere hænder og ikke mindst flere ressourcer, da puljer og fonde ofte favoriserer samskabelse. Et samskabende mindset er ikke nyt for folkeoplysningen. Vi har i generationer arbejdet sammen med lokale kræfter om at skabe nye løsninger på samtidens udfordringer. Det er det, vi er sat i verden for - og det bliver vi ved med.

Af Per Paludan Hansen, sekretariatsleder, LOFs Landsorganisation

Redaktion

Dorthe Lykke Olesen
Udviklingskonsulent, LOF
dlo@lof.dk

Helle Bjerregård
Konsulent, freelance

Signe Damkjær
Kommunikationskonsulent, LOF

Udgivelse af dette hæfte er støttet af
Kulturministeriets Udviklingspulje for
Lokal Folkeoplysning.

Design og layout
www.studiofrost.dk
www.assembly.design

Forsidefotos
[Unsplash.com](https://unsplash.com), LOF og
Verdensmaalene.dk

BÆREDYGTIGHED I AFTENSKOLEN

LOF havde for første gang "Verdensmål og bæredygtighed" som tema til Idétræf i februar 2020. "Folkeoplysning er i sig selv et udtryk for bæredygtighed, sagde Thorleif Jonasson, generalsekretær i FN-forbundet på konferencen. "De folkeoplysende aktiviteter, den måde vi mødes på og undervisning gennem samtale er et udtryk for bæredygtighed. Det er bæredygtighed at have et oplyst samfund, der ikke bygger på vold og magt men på demokrati," sagde han. Bæredygtighed handler nemlig ikke kun om klima og grøn omstilling. Et bæredygtigt samfund handler også om at skabe social og økonomisk bæredygtighed og om sundhed, uddannelse og ligestilling globalt såvel som lokalt.

Din lokale kommune er et godt sted at starte. Undersøg, hvilke visioner, kommunen har for bæredygtighed og gør kommunen opmærksom på, hvordan LOF kan bidrage.

LOF kan oplyse om grønne teknologier og om, hvordan privatpersoner og virksomheder bedre kan udnytte de ressourcer, vi har. Vi kan sprede viden om, hvordan vi som forbrugere kan handle mere bæredygtigt og være med til at motivere den enkelte til at komme fra tanke til indsigt og handling gennem dialog.

I modsætning til kommunen har LOF stor erfaring med at sætte aktiviteter i gang. Gennem vores deltagere og netværk af øvrige partnere kan vi nå ud til en bred målgruppe. LOF er derfor et professionelt og attraktivt valg, når kommuner, organisationer og private aktører har brug for at række ud og finde nye samarbejder til at løfte en lokal indsats for bæredygtighed.

INSPIRATIONS- HJEMMESIDE

Tjek hjemmesiden
www.lof.dk/baeredygtighed
Her finder du inspiration
til arrangementer og viden
om bæredygtighed.

HVAD ER BÆREDYGTIGHED?

FN definerer bæredygtighed som "en udvikling hvor opfyldelsen af de nulevende generationers behov ikke sker på bekostning af fremtidige generationers muligheder for at opfylde deres behov." Definitionen stammer fra Brundtland-rapporten, som udkom i 1987 og er skrevet af FN's Verdenskommission for bæredygtig udvikling. Bæredygtig udvikling og grøn omstilling bruges ofte, når vi taler om at finde nye grønne teknologier, bedre ressourceudnyttelse, nye forretningsmodeller, mere miljøvenlige produkter, nye måder at prissætte goder på og en mere bæredygtig forbrugeradfærd.

Den grønne omstilling handler om overgangen fra den nuværende "sorte" økonomi, der er baseret på fossil energi (kul, gas og olie) til en "grøn" økonomi, der i højere grad baserer sig på vedvarende energikilder som sol, vind og vand.

VIDEN OM

Mere om begreberne bæredygtighed og grøn omstilling.
www.faktalink.dk/titelliste/baeredygtighed-og-groen-omstilling

WWW

Alle links er aktive i denne publikation - bare klik på dem, så åbner linket i en browser på din computer.

INSPIRATION TIL

PLANLÆGNING AF AKTIVITETER OG PROJEKTER

Aftenskolen har stor erfaring med at planlægge aktiviteter og med at samarbejde med andre civilsamfundsorganisationer og kommuner. Når vi samarbejder, sikrer vi, at emnerne belyses bredt, og at vi når ud til flere borgere. Projekter om bæredygtighed bliver ligesom andre udviklingsprojekter lettere, hvis I gør jer nogle overvejelser, inden I går i gang.

Sådan kan projektarbejdet gribes an:

- Afklar hvilke konkrete emner, aktiviteten skal handle om.
- Undersøg hvilke samarbejdspartnere det er relevant at invitere.
- Find nogle interessante/unikke steder at holde arrangementer. Det kan fx være hos producenter og virksomheder.
- Kontakt relevante oplægsholdere. Husk at samarbejdspartnere har et stort og relevant netværk.
- Læg et budget for arrangementet.
- Afdæk om der er lokale puljer, I kan søge. Der er hjælp at få på LOF's landsorganisation til sparring og konkret ansøgning.

Inspiration til afvikling af aktiviteten

Ligesom andre af LOF's aktiviteter, kan aktiviteter om bæredygtighed afvikles som korte eller længere kurser, workshops, foredrag og debataktiviteter. Det er ofte en fordel at kombinere virtuel og fysisk undervisning ligesom de forskellige undervisningsformer kan kombineres og virke i forlængelse af hinanden. For eksempel kan et oplysningsprojekt om bæredygtighed starte med et temamøde med flere foredragsemner og debat. I forlængelse af dette kan der ligge en række kurser og workshops. Senere kan der igen komme en temadag eller en arbejdsdag, som enten afslutter projektet eller indbyder til næste forløb med flere kursusaktiviteter. Sideløbende med de fysiske møder, kan deltagerne holde dialogen i gang via facebookgrupper, se temaintroduktioner på video eller forberede sig til en workshop via et introduktionsmøde på Teams.

Her er en liste med forslag til emner, der kan være vigtige at sætte fokus på i forhold til bæredygtighed:

ENERGILØSNINGER I HUS OG HJEM | INDEKLIMA

KLIMASIKRING – AFLEDNING AF REGNVAND

BÆREDYGTIGE MATERIALEVALG I NYBYGNING OG TILBYGNING

DET BÆREDYGTIGE SOMMERHUS | OM ENERGIMÆRKNINGER

NYE GRØNNE TEKNOLOGIER | BEDRE RESSOURCEUDNYTTELSE

OM MILJØVENLIGE PRODUKTER | GENBRUG OG REDESIGN

EN MERE BÆREDYGTIG FORBRUGERADFÆRD

SKAB DIN EGEN BIODYNAMISKE KØKKENHAVE MED MANGE FOR-

SKELLIGE PLANTER, GRØNTSAGER OG BLOMSTER

Inspiration til markedsføring

Tænk over hvordan I vil nå ud til målgruppen for jeres arrangementer og kurser. Hvis I er flere arrangører, så husk at aftale, hvordan I arbejder sammen om at få mest mulig synlighed.

Find inspiration til konkrete aktiviteter, artikler samt udkast til presseomtale mv. her: lof.dk/baeredygtighed

LOF Nord kontaktede Kornets Hus, da det smukke hus med udstilling, fine kursuslokaler samt et gastrokøkken er velegnet til et opstartsarrangement med fokus på bæredygtighed i hverdagen. I samarbejde blev et program sammensat og markedsføring kunne starte med en flyer til udsendelse til aftenskolens deltagere og via samarbejdspartnere. Facebook opslag, hvor alle de deltagende firmaer hjalp med deling gav fin respons. Det nye dialogmateriale blev testet (se side 6-7). Arrangementet var en succes, som gav inspiration til deltagerne og nye kontakter til LOF vedr. flere tiltag med bæredygtighed som tema

”Et godt eksempel på, at finder man et spændende sted og nogle gode samarbejdspartnere, så er det muligt for LOF at sætte mere fokus på bæredygtighed”, udtaler Jan Vestergaard, skoleleder LOF Nord.

Kornets Hus og LOF Nord inviterer:

**INVITATION TIL TEMARRANGEMENT:
BÆREDYGTIGT
HVERDAGSLIV
- MED GODE RAVARER, BÆREDYGTIGHED
OG GODT SELSKAB. TIRSDAG DEN
30. NOVEMBER KL. 17-21**

Kornets Hus og LOF Nord inviterer til spændende besøg i Nordjyllands nye oplevelsescenter for korn, madoplevelser og aktiviteter for hele familien. Kom og oplev huset, den store udstilling, fortællinger om husets tilblivelse og mere bæredygtigt hverdagsliv. Nyd en dejlig 2-retters middag. Tag familie, en ven eller kollega med til et spændende folkeoplysende arrangement.

STED: Kornets Hus, Guldagervej 501, 9800 Hjørring

PRIS: kr. 300 inkl. 2 retters middag, en række inspirerende oplæg og materiale. Skriv PLUS1 i rabatkodefeltet og prisen er kr. 350 for 2 personer.

TILMELDING: web:lof.dk/nord/foredrag-debat-og-ture/baeredygtigt-hverdagsliv/212705, mail: nord@lof.dk eller tlf. 59 18 23 50. Tilmelding er først til møllen - max 50 pladser. Tilmeldingsfrist inden den 23/11.

Foredragserien er støttet af Kulturmålsstyrelsen, Uddannelsesudvalget for Læse, Fremfremning samt Læse, Skoleledelsesgruppe.

PROGRAM

17:00 VELKOMMEN OG INTRODUKTION TIL AFTENENS PROGRAM
oplæg 1: Om Kornets Hus og tankerne bag v. Kornets Hus

17:30 VISJETER OG TILBUDS
oplæg 2: Om økologisk grant- og kødproduktion v. Lise Østergaard
oplæg 3: Om blåmad- og shelterovenmadnings konceptet v. Granne Glæder

18:00 HOVEDRETTER SERVERES
oplæg 4: Efter hovedretten hører vi om bæredygtighed i forbindelse med driften af Kornets Hus' køkken v. køkkenchef Lukas.

19:00 DESERTEN SERVERES
oplæg 5: Om bæredygtighed og nyt dialogmateriale, som I kan tage med hjem og dele med familie og venner v. LOF Nord (Liberalt Oplysningsforbund i Nordjylland)

19:30 Alle deltagere er velkomne til at blive hængende og hygge sig - gå rundt i huset og se nærmere på udstilling, butikken, bagekøkken mv. og selvfølgelig stille spørgsmål til de forskellige oplægsholdere.

21:00 TAK FOR I AFTEN

LOF PLUS1
LOF har et nyt koncept, der hedder PLUS1 - hvilket betyder at hvis I tilmelder to personer, så er der en rabatpris.

DIALOG OM

BÆREDYGTIGHED I HVERDAGEN

SÆT GANG I DEBATTEN OM BÆREDYGTIGHED MED LOF'S DIALOGKORT. BRUG KORTET I UNDERVISNINGEN OG TIL ARRANGEMENTER. KORTET KAN FÅS GRATIS HOS LOF'S LANDSORGANISATION. SE SIDE 12.

Verdensmål 12.5

Inden 2030 skal affaldsgenereringen væsentligt reduceres gennem forebyggelse, reduktion, genvinding og genbrug.

SPØRGSMÅL 3: En europæisk borger genererer i gennemsnit 477 kg affald årligt. Hvor meget affald genererer en gennemsnitsdansker? (Tal fra 2016)

A: 403 kg · B: 789 kg

SPØRGSMÅL 4: Er plastaffald en værdifuld ressource?

A: Ja · B: Nej

SPØRGSMÅL 5: Hvor meget CO2 udleder en madpakke pakket ind i sølvpapir i forhold til en madpakke pakket ind i madpapir?

A: 5 gange så meget · B: 30 gange så meget

SPØRGSMÅL 6: Hvor mange af jer handler tøj online? Hvor stor en procentdel af det tøj, som købes online, bliver sendt retur?

A: 25% · B: 40%

SPØRGSMÅL 7: Hvis alle i verden levede og havde et forbrug som danskerne, var det samlede, forsvarlige forbrug af jordens ressourcer på et år allerede opbrugt?

A: Den 28. marts · B: Den 1. august

Quiz og dialog

Start en god samtale om bæredygtighed med en lille quiz. Lad deltagerne række dialogkortet i vejret, hvis de mener, A er det rigtige svar.

Brug dialogkortet på næste side til en samtale i mindre grupper. Kortet er inddelt i 9 emner. Udvælg 2-3 emner per undervisningsgang. Lad deltagerne til et arrangement vælge 1-2 emner, de dykker ned i sammen.

Verdensmål 12.3

Inden 2030 skal det globale madspild på detail- og forbrugerniveau pr. indbygger halveres og fødevaretab i produktions- og forsyningskæder, herunder tab af afgrøder efter høst, skal reduceres.

SPØRGSMÅL 1: En husstand i et parcelhus i Danmark smider rigtig meget mad ud. Hvor meget er det i gennemsnit?

A: 68 kg om året · B: 105 kilo om året

SPØRGSMÅL 2: Hvor meget kød spiser en dansker i gennemsnit om året?

A: 36 kg · B: 52 kg.

SPØRGSMÅL 1: Svar: B. Svarer til ca. 3.000 kr. om året. · SPØRGSMÅL 2: Svar: B. Paris-aftalen foreskriver 5 kilo kød om året. · SPØRGSMÅL 3: Svar: B. Desværre har DK 1. pladsen i forhold til at generere største mængder kommunalt indsamlet affald. · SPØRGSMÅL 4: Svar: A. Plastaffald er en værdifuld ressource, når det bliver sorteret og behandlet korrekt. · SPØRGSMÅL 5: Svar: B. Der er god grund til at skifte sølvpapir ud med andre alternativer som film og papir. · SPØRGSMÅL 6: Svar: B. Det koster CO2 i spildt emballage og spildt transport mv. · SPØRGSMÅL 6: Svar: A.

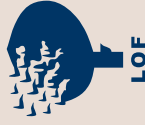

Klimaguiden. Red verden lidt hver dag
Af Anders Nøtting Magelund, Anna Fenger Schefte,
Politikens Forlag. Kilde til ovennævnte og du kan
finde inspiration til mange flere spørgsmål. Få
mere inspiration til dialog og quizmateriale på
lof.dk/baeredygtighed

www

DIALOG

VEJEN TIL ET MERE BÆREDYGTIGT HVERDAGSLIV

Vi vil alle gerne bidrage til en mere bæredygtig udvikling. Men hvor skal vi begynde? Hvilke dilemmaer kommer vi ud i, når vi skal træffe valg? Gode snakke med familie, naboer, venner eller kolleger kan være et sted at starte. Dialog skaber inspiration og udveksling af de små gode råd, der gør en forskel i hverdagen.

1 DET GODE LIV

Hvad er vigtigt for dig, og hvad vil du gerne have mere af i dit liv?

2 MATERIELLE TING

Er der materielle ting, du finder glæde i, og som har stor værdi for dig? Er der noget, du kan købe mindre af i fremtiden?

3 BÆREDYGTIGHED ER OGSÅ...

Bæredygtighed er mere end mad, forbrug og klima. Det er også økonomi, sundhed, uddannelse m.m. Hvad tænker du, når du hører ordet "bæredygtig," og hvad betyder det for dig?

4 NATUREN

Er du til hav og skov eller til græsplæne og afskårne blomster? Hvilke dele af naturen sætter du særligt pris på, og hvordan kan du hjælpe med at styrke bæredygtigheden netop der?

5 KØD

Kød nævnes igen og igen som den store CO2-synder. Har det fået dig til at spise mindre kød? Hvis ikke, hvad skal der så til, for at få dig til at spise mere plantebaseret?

6 MADSPILD

Madspildet i danske husholdninger er tårnhøjt. Hvad er dit bedste tip til at undgå at smide mad ud?

7 GENBRUG OG CIRKELØKONOMI

Vi sender gerne vores aflagte tøj i genbrugsbutikker, og måske deler vi også hæklipperen med naboen. Hvad betyder det for dig at dele og genbruge?

9 VIDEN

Er der viden, du mangler for at kunne være mere bæredygtig i din hverdag? Hvor kan du opsøge viden om, hvordan vi kan leve et mere bæredygtigt liv?

8 VANER

Hvilken ny, bæredygtig vane kunne du godt tænke dig at få, og hvad står i vejen for det?

SAMSKABELSE ER SUND FORNUFT

Uanset om vi kigger på fodboldlandsholdet eller på lokalpolitik, står det klart – det er den fælles indsats, der skaber de bedste resultater. Sådan er det også med de store samfundsudfordringer, som ingen kan løse alene – det er samarbejde, der er svaret.

Når vi kigger tilbage i historien på de store folkelige bevægelser som andelsbevægelsen og højskolerne, er de opstået som en idé, der har fundet fodfæste i et lokalt fællesskab. De er blevet til virkelighed, fordi mennesker har lagt ressourcerne sammen og skabt løsninger på samtidens udfordringer så som tilgængelighed af varer, uddannelse og oplysning.

Samskabelse er en af de metoder, der har vundet frem de senere år, når der skal løses mere komplekse samfundsproblemer. Det er der mange grunde til. Først og fremmest giver metoden empowerment – handlekraft og medansvar til deltagerne – for når flere parter skal blive enige om et fælles mål, er forudsætningen en god demokratisk samtale. Og når projektet skal vedligeholdes eller videreudvikles, er der flere, der har ejerskab og interesse i at være med.

I dag må vi sande, at velfærdsstaten ikke kan løse alle problemer; klimakrisen er et godt eksempel. Vi har også en række sociale udfordringer som integration, sundhed og ensomhed. For at løse den type udfordringer må civilsamfundet, borgerne, de kommunale institutioner m.fl. arbejde sammen om at skabe meningsfulde aktiviteter og fællesskaber i borgerens hverdag. Det er det, vi kalder samskabelse.

Den nye interesse for samskabelse er en fordel for LOF. For vi har altid været dygtige til at samarbejde med kommuner, organisationer og private aktører. Et samskabende mindset – viljen og lysten til at lære af andre, gå nye veje, lade sig udfordre og gøre op med faste rammer og ”vi plejer”, er egentlig alt, der skal til.

Vi skal være opmærksomme på, at andre aktører kan være på udkig efter en partner med vores kvaliteter og kontakter.

Inspiration til at arbejde samskabende:

- Identifier et problem, som du forestiller dig, LOF kan løse i samarbejde med andre.
- Find modet, åbenheden og viljen til at dele ansvaret for projektet med andre aktører.
- Invitér alle de partnere, I kan tænke har en interesse, viden eller erfaring med problemet og lav en åben invitation, så organisationer, I måske ikke selv tænker på, kan byde sig til.
- Udvælg én person, der kan koordinere processen. Det kan være en ansat i kommunen, hos en af samarbejdspartnerne eller hos LOF, evt. lønnet af projektmidler, afhængig af økonomien.
- Hold fællesmøder, hvor I sikrer, at alle kommer til orde, og at problemet belyses fra flest mulige vinkler – også de overraskende!
- Brug tid på at blive enige om, hvilken udfordring I vil løse, så alle har et klart billede af, hvad samarbejdet handler om.
- Vær opmærksom på, om der er juridiske, politiske eller bureaukratiske forhold, der har betydning for, om de løsninger, I finder, er realistiske, eller om problemet skal afgrænses.
- Find i fællesskab en eller flere løsninger på problemet. Værd-sæt og understøt de initiativer, der sættes i gang og del æren bredt.

HVAD ER SAMSKABELSE?

Samskabelse er en proces, hvor forskellige aktører arbejder sammen om at planlægge og skabe langsigtede løsninger på samfundets problemer. Samskabelse adskiller sig fra andre samarbejdsformer ved at have fokus på at finde langsigtede løsninger i ligeværdige relationer. Aktørerne kan for eksempel være kommuner, virksomheder, organisationer og privatpersoner, der arbejder sammen om et projekt, som alle har medejerskab over.

INSPIRATION TIL AT ARBEJDE SAMSKABENDE:

BOG: Kort og godt om samskabelse i praksis, af Anne Tortzen og Manon de Jong, Dansk Psykologisk Forlag – en kort og letlæst introduktion til, hvad samskabelse er, hvad det kan, og hvilke udfordringer det kan give, særligt i en kommunal praksis.

WEB: Vidensportal på det sociale område
Samskabelse er en proces, der foregår fra planlægning til udførelse af en velfærdsopgave, og er baseret på ligeværdige relationer samt deling af ressourcer mellem de involverede parter. Læs mere her www.vidensportal.dk/voksne/civilsamfund/samskabelse

WEB: 6 råd om at lede samskabelse
www.lederweb.dk/artikler/6-raad-om-at-lede-samskabelse

DU KAN GØRE EN FORSKEL

SOM BESTYRELSESMEDLEM OG UNDERVISER I LOF

Kataloget her og inspirationssiden lof.dk/baeredygtighed giver din LOF-afdeling inspiration til, hvordan I kan arbejde med bæredygtighed i samarbejde med kommuner, virksomheder og organisationer. Som bestyrelsesmedlem eller underviser i LOF er der mange ting, du kan gøre for at bidrage til de bæredygtige løsninger, der fremmer medborgerskab og fællesskabet i jeres lokalområde.

Dit engagement og dit lokalkendskab er vigtigt for, at LOF's projekter kan blive til virkelighed. Brug for eksempel dit netværk til at finde et spændende sted til et arrangement eller en interessant samarbejdspartner. Er du i bestyrelsen, så sæt bæredygtighed på dagsorden på et bestyrelsesmøde. Her

kan I udveksle idéer til, hvilke emner og samarbejdspartnere, I vil arbejde videre med. Nedsæt evt. et udvalg, der sammen med skolelederen kan udvikle arrangementer og kurser om bæredygtighed.

Et godt samarbejde betyder større idérigdom, flere hænder og ikke mindst flere ressourcer.

Samskabelse kan virke som en stor ting at gå ind i for en lokal aftenskole, men husk at et samskabende mindset er ikke nyt for folkeoplysningen. Vi har tradition for at arbejde sammen med lokale kræfter om at skabe nye løsninger på tidens udfordringer.

INSPIRATION TIL

FINANSIERINGS- MULIGHEDER

Den Folkeoplysende Udviklingspulje

I alle kommuner findes der en særlig pulje til udvikling af folkeoplysningen. Her kan du søge om tilskud til nye projekter og udviklingsarbejde med et folkeoplysende sigte. Retningslinjer og ansøgningsfrister kan variere lokalt – se mere på kommunens hjemmeside eller kontakt din forvaltning.

Lokalforeningspuljen

Gennem LOF's landsorganisation kan lokale LOF-afdelinger søge op til 25.000 kr. til aktiviteter, der styrker og udvikler aftenskolen for eksempel gennem samarbejde og partnerskab med kommunen eller andre organisationer.

Se mere om lokalforeningspuljen her:

www.lofnet.dk/udvikling/fonde-og-stoettemuligheder/lokalforeningspuljen

10% puljen – Aftenskolernes debatskabende aktiviteter

Aktiv inddragelse, debat og samfundsrelevans. Det er nøgleord for aktiviteter, som alle aftenskoler kan være udbydere af, og som de skal bruge 10% af deres kommunale tilskud på. Der er stor frihed til at planlægge form og indhold.

Fleksible forløb

Fleksible tilrettelæggelsesformer giver aftenskoler mulighed for at eksperimentere med tilrettelæggelsen og finde nye og spændende måder at tilbyde læringsaktiviteter på for en del af det kommunale tilskud. Det kan for eksempel være studiecirkler, fjernundervisning, workshops m.m.

ANDRE TILSKUDSMULIGHEDER

Dansk Folkeoplysnings Samråd og Kulturministeriet

Dansk Folkeoplysnings Samråd (DFS) administrerer Kulturministeriets pulje til udvikling af lokal folkeoplysning. Puljen understøtter det folkeoplysende arbejde og udviklingen af de folkeoplysende aktiviteter i hele Danmark.

Slots- og Kulturstyrelsen administrerer en tilsvarende pulje, kaldet Folkeoplysningspuljen.

Læs mere om retningslinjerne, og om hvordan du søger puljerne her:

www.dfs.dk/medlem/puljer

Nordea Fonden

Nordea Fonden har lokalpuljen til projekter, som indeholder aktiviteter, der styrker lokale fællesskaber samt involverer og er til glæde for mange. F.eks. fællesspisninger i forsamlingshuset, bolde til fodboldklubben, et udekøkken i den almene boligforening - og meget andet.

Ansøgninger modtages løbende og behandles 11 gange årligt.

Husk at søge i god tid, da der kan gå op til to måneder, fra I ansøger, indtil I får svar. Læs mere om lokalpuljen her:

www.nordeafonden.dk/soeg-stoette/stoette-op-til-100000-kr

De fleste steder i Danmark er der en række lokale fonde og organisationer herunder pengeinstitutter, som har puljer, der kan søges til lokale indsatser. Disse annonceres ofte i lokalaviser og kan søges frem på nettet. LOFs landsorganisation tilbyder alle LOFs aftenskoler konsulentsparring til projektudvikling og ansøgninger til puljer.

HER KAN DU HENTE MERE

VIDEN OG INSPIRATION

Om Verdensmålene

De 17 Verdensmål er en plan og ambition for hele verdens udvikling frem til 2030. Få indsigt i hvordan Danmark og danskerne arbejder med målene. Find materialer og idéer til, hvordan du selv kan bruge Verdensmålene i din hverdag, både som privatperson og i arbejdslivet i din virksomhed, organisation eller kommune.

www.verdensmaal.org

[www](#)

Om Kloden – Mennesker – Teknologi

Følg med i de seneste fremskridt for verdens befolkning.

www.verdensbedsteheder.dk

[www](#)

Om at leve bæredygtigt i hverdagen

Du finder bl.a. guides og tips til grønnere vaner i hverdagen – og til et mere bevidst forbrug.

www.ecolabel.dk

[www](#)

Om klimavenlig kost og madspild

Samlet smider vi i Danmark hvert år over 700.000 ton mad ud, som kunne være spist. Husholdningernes madspild udgør 247.000 ton pr. år (35 % af det samlede madspild). En gennemsnitsfamilie smider mad ud for over 3.000 kr. i løbet af et år.

www.altomkost.dk

www.stopspildafmad.org

[www](#)

[www](#)

Om organisationer, der arbejder for bæredygtighed i DK

Bæredygtig Udvikling:

Overblik, netværk, verdensmålene, agenda 21, klimahandling, økologisk og grøn omstilling.

www.bu.dk

[www](#)

LOF bæredygtighed

På LOF's temahjemmeside finder du meget mere inspiration.

www.lof.dk/baeredygtighed

[www](#)

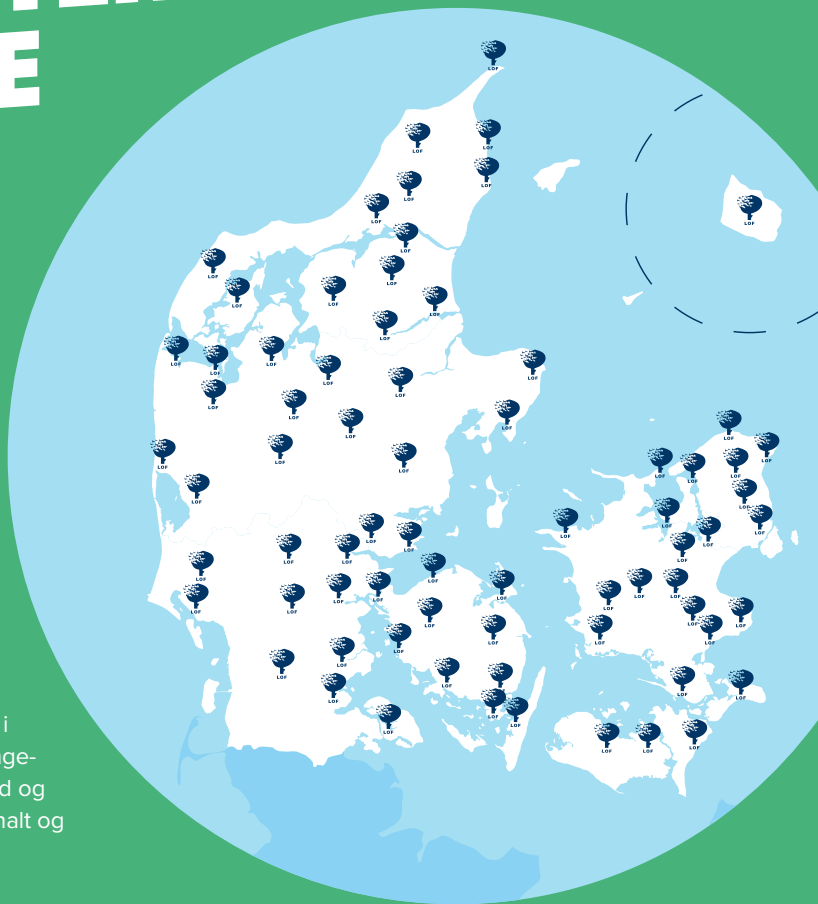
VI HAR LOF AFTENSKOLER I NÆSTEN ALLE LANDETS KOMMUNER

Om LOF

LOF (Liberal Oplysnings Forbund) er et landsdækkende oplysningsforbund. Vores lokale aftenskoler tilbyder kurser, foredrag, oplevelser m.m. Vi underviser voksne i flere forskellige fag så som It, sprog, bevægelse, maling, musik, eller andre kreative fag.

Vores aktiviteter gør dig klogere på dig selv og på verden omkring os. Få ny viden ved at følge aftenskolens fag, få mere indsigt gennem vores foredrag, fortæl os din mening om et emne i vores debatter eller deltag i vores mange skønne oplevelsesarrangementer. LOF sætter fokus på historie, politik, kultur, bæredygtighed og flere emner, der er relevante for vores samfund både lokalt, nationalt og internationalt.

Læs mere på www.lof.dk/lofdk/om-lof/find-din-lof-afdeling

TIL SAMARBEJDSPARTNERE

LOF's aftenskoler står for folkeoplysning af høj kvalitet og er uformelle steder for læring og dannelse. Vores aftenskoler styres af bestyrelser, der består af frivillige, lokale borgere. Alle aftenskoler har en skoleleder, der står for administration, udvikling og markedsføring. Vi er lokalt funderet og har et stort netværk. Vi gør meget ud af at søge samarbejde med kommunen, virksomheder og andre civilsamfundsorganisationer.

Alle vores aktiviteter har som formål at give deltagerne ny viden og nye kundskaber, så de kan tage ansvar for deres egen tilværelse og deltage aktivt i samfundet. Aftenskolen er medskabere af gode fællesskaber med udgangspunkt i aktiviteter. Her mødes mennesker fra alle grupper af samfundet til dialog om aktuelle emner og om hverdagen. LOF bidrager dermed til samfundets sammenhængskraft og til den enkeltes udvikling og dannelse. Dette gøres ofte bedst i brede samarbejder.

Du er altid velkommen til at kontakte den lokale LOF aftenskole. Find den på www.lof.dk/lofdk/om-lof/find-din-lof-afdeling

LOF's landsorganisation
Vesterbrogade 35, 2. tv
1620 København V

☎ 33218680

✉ lof@lof.dk

📍 Find os på [Facebook.com/LOFdk](https://www.facebook.com/LOFdk)

